

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 12 8 732

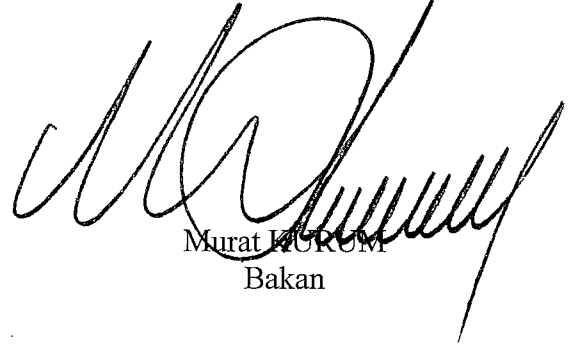
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

24 Haziran 2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

-Liste (1 Adet- 9 Sayfa)

-Cevap Yazısı (72 Adet, 161 Sayfa)

**T.C. ÇEVRE VE
ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI**

**MANİSA MİLLETVEKİLİ
SAYIN AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU'NUN
TBMM 7/26783 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR
SORULARI VE CEVAPLARI**

SORULAR:

Manisa ili Gördes ilçesi Tavşanalanı mevkiinde faaliyet gösteren nikel ve kobalt maden işletmesi ile ilgili şikayetler artarak devam etmektedir.

Son olarak işletmeye ait atık havuzunun yakınından geçen derenin ve birleştiği Başlamış çayının günlerce kırmızı renkte aktığı, bunun nedeninin işletmeye ait sülfürik asitli atık havuzundan su bırakıldığı, taştığı veya sızıntı olduğu iddia edilmektedir.

Muhtarlarımızdan ve vatandaşlarımızdan gelen şikayetlere istinaden uzman kişilerden yardım isteyerek bölgede incelemelerde bulunduk ve günler geçmesine rağmen dere kenarında hala duran kırmızı renkli su birikintilerini gördük.

Bu konu daha önce de tarafımdan gündeme getirilmiş gerekli numunelerin alındığı belirtilmiş fakat sonuçlarına ilişkin herhangi bir bilgi verilmemiştir. Bu durum akarsulara, yer altı su kaynaklarına sülfürik asit başta olmak üzere ağır metaller ve kimyasalların karıştığı kuşkularına neden olmaktadır.

GÖRÇEV Gördes Çevresi Kültür ve Tarih Derneği tüm girişimlerine rağmen bir sonuç alamamıştır. Buna istinaden 21.01.2019 tarihli bilgi edinme kanunu gereğince yaptığım talebe Çevre ve Şehircilik Manisa İl Müdürlüğü 24.01.2019 tarih ve E.2363 sayılı cevabi yazısında; "İl Müdürlüğümüz tarafından 21.11.2018 tarihine Meta Nikel ve Kobalt A.Ş.'ye ait I. Sınıf Düzenli Depolama Tesisinde Bakanlığımız talimatına ilişkin olarak tekrar denetim yapılmış, menbaa, mansap ve depolama tesisinin alt drenaj tabakasından tekrar numune alınmış, numuneler koruma önlemleri alınarak soğuk zincir halinde Bakanlığımız Referans Laboratuvarına gönderilmiştir. Analiz sonuçları İl Müdürlüğümüze iletilmiş olup, analiz sonuçlarının değerlendirilmesi Bakanlığımız tarafından yapılmakta olup, Bakanlığımız değerlendirmelerine göre gerekli çalışmalar yürütülecektir" denilmektedir.

06.02.2019 tarihli Bilgi Edinme Kanunu gereğince yeniden yaptığım talebe Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği 05.03.2019 tarih ve 207 sayılı cevabi yazısında bazı tereddütlerin oluşması nedeniyle tekrar numune alındığı analiz sonuçlarının devam ettiği belirtilmiştir.

Fakat bugüne kadar ne analiz sonuçlarından ne de yapılan işlemler hakkında bilgi alınmadığı gibi sorunlar ve şikayetler bir yıldır aynı şekilde devam etmektedir.

Bunlara göre;

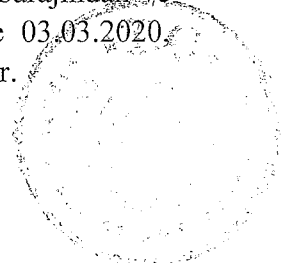
- 1- Manisa ili Gördes ilçesi Tavşanalanı mevkiinde faaliyet gösteren nikel ve kobalt maden işletmesine ait atık depolama havuzundan sızıntı olduğu, sülfürik asitli suların bilerek akarsulara bırakıldığı veya taşıdığı, bu derelerden günlerce kırmızı su aktığı iddiaları hakkında bir inceleme yapılmış mıdır? Yapıldı ise atık havuzu yakınından geçen derenin kırmızı renkte akmasının nedeni nedir? Hangi önlemler alınmıştır?
- 2- Söz konusu maden işletmesi atık havuzları, atık depolama alanları hangi sıklıkla denetlenmektedir. En son ne zaman denetlenmiştir?
- 3- Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliğinizce tarafıma gönderilen 05.03.2019 tarih ve 207 sayılı yazısında bahse konu 6 noktadan alınan numunelerin analiz sonuçları nedir? Halk sağlığı açısından herhangi bir sorun yaratıyorsa hangi tedbirler alınmıştır?
- 4- Söz konusu firmaya çevreye ve insan sağlığına verdiği zararlar nedeniyle herhangi bir adli ve idari yaptırım veya cezai işlem uygulanmış mıdır?

CEVAPLAR:

- 1- Manisa Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü çevre denetim personeli tarafından Meta Nikel ve Kobalt A.Ş.'ye ait zenginleştirme tesisi ve atık barajında en son 03.03.2020, 13.03.2020 ve 02.04.2020 tarihlerinde denetimler yapılmış, atık barajından kaynaklanan sızıntı oluştuğuna dair tespit yapılmamıştır. 03.03.2020 tarihinde yapılan denetimde, işletmede atık barajına giden çamurun susuzlaştırılması için kurulan tesisin (post tikinner) devreye alma çalışmalarının yapıldığı, 26.02.2020 tarihinde hat yıkama ünitesinde arızanın oluştuğu ve atıksuyun kuşaklama kanalına ulaştığı, kuşaklama kanalının önünün kesilmesi ile biriken malzemenin tekrar atık barajına aktarıldığı ve hattın tamir edildiği işletme yetkilisi tarafından beyan edilmiştir. Denetim esnasında atık barajının mansabında yer alan dere yatağında kırmızı renkte akış ve atık barajından sızmaya dair bulgular tespit edilmemiştir.

Aynı zamanda, bölgede yer alan jeolojik yapının kırmızı renkte olması ve bölgede DSI Bölge Müdürlüğü tarafından dere ıslah çalışmaları yapıldığı bilgisi alınmış ve Başlamış Deresinin ilgili tarihlerde kırmızı renkte akışının, dere ıslah çalışmaları kapsamında toprak yapısının kırmızı renkte olmasından dolayı olabileceği değerlendirilmektedir.

- 2- Meta Nikel ve Kobalt A.Ş.'ye ait nikel ve kobalt zenginleştirme tesisinde, gerek planlı gerekse birleşik denetimler yapılmakta, aynı zamanda CİMER ve şikayet dilekçelerine istinaden denetimler de gerçekleştirilmektedir. Söz konusu işletmede Manisa Çevre Şehircilik İl Müdürlüğümüz çevre denetim personeli tarafından 2018 ve 2019 yıllarında muhtelif tarihlerde çevre denetimleri gerçekleştirilmiş, işletmeye ait atık barajından ve gözlem kuyularından su numuneleri alınmıştır. 2020 yılı içerisinde ise 03.03.2020, 13.03.2020 ve 02.04.2020 tarihlerinde çevre denetimleri gerçekleştirilmiştir.

**T.C. ÇEVRE VE
ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI**

- 3- Manisa Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüz çevre denetim personeli tarafından işletmede 11.02.2019 tarihinde denetim yapılmış ve denetime ilişkin olarak atık barajından ve gözlem kuyularından alınan 6 adet numune soğuk zincir halinde Bakanlığımız Çevre Referans Laboratuvarına gönderilmiştir. Analiz sonuçlarına göre işletmeye ait atık barajında yapılması gereken çalışmalar belirtilmiş ve ayrıca “Atıksu Havuzu Gövdesi Jeofizik İnceleme Raporu” düzenlenmesi gerektiği işletmeye bildirilmiştir. Söz konusu hususlar Bakanlığımız ve Manisa Çevre Şehircilik İl Müdürlüğümüz tarafından takip edilmektedir.
- 4- Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatında görevli denetim personelleri tarafından 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna istinaden yayımlanan Yönetmelikler kapsamında ani, birleşik ve şikâyetler üzerine denetimler yapılmaktadır. Yapılan denetimlerde meri mevzuatta belirtilen usul ve esaslara aykırı faaliyet gösterdiği tespit edilen işletmelere idari para cezaları uygulanmaktadır. Bu minvalde; ani/birleşik denetimler kapsamında ve ayrıca Bakanlığımıza/İl Müdürlüğümüze ulaşan şikâyetler üzerine 2015 yılından itibaren söz konusu tesiste Bakanlığımız ve Manisa Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından 27 adet çevre denetimi gerçekleştirilmiştir. Tesiste gerçekleştirilen denetimlerde uygunsuzluk tespit edilmemiş olması sebebiyle herhangi bir idari yaptırım uygulanmamıştır.

